

РЕШЕНИЕ

№ 5833

гр. София, 06.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 80 състав,
в публично заседание на 28.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Виржиния Петрова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **6972** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/. Образувано е по жалба на М. А. Т., ЕГН [ЕГН], от [населено място], чрез адв. Г. срещу Решение № 2153-21-220 от 01.06.2022 г. на Директора на ТП на НОИ /ТП на НОИ/ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/19 от 11.03.2022 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ /ПО/ при ТП на НОИ С.-град, с което е отказано отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 КСО на оспорващата.

С Решение №6556 от 07.11.2022г. по адм.дело №5653/2022г. на АССГ жалбата на М. Т. е била отхвърлена като с Решение №7985 от 19.07.2023г. по адм.дело №368/2023г. на ВАС постановеното от първоинстанционния съд Решение е отменено и делото върнато за ново разглеждане на същия съд от друг състав.

В първоначалната жалба се излагат възражения за незаконосъобразност и неправилност на оспорвания административен акт, постановен при нарушение на административнопроизводствените правила и необоснованост. Твърди се, че пенсионният орган неправилно е отказал исканата пенсия, тъй като жалбоподателката не отговаря на изискването по чл.74, ал.1, т.3 от КСО за наличие на 3 години осигурителен стаж до датата на инвалидизиране.Твърди се, че административният орган неправилно е приложил материалния закон, а именно разпоредбата на чл. 74, ал. 1, т. 4 КСО. По конкретно се счита, че задължение на пенсионния орган е да изследва възможностите за прилагане на хипотезата от КСО, която предвижда, че право на

пенсия за инвалидност поради общо заболяване възниква за две категории лица: лицата с вродени увреждания и лицата с придобити трайни увреждания до постъпване на работа. Сочи се, че от изложените констатации в Експертно решение на ТЕЛК от 23.09.2020г. увреждането е вродено. По изложени в жалбата доводи, моли за отмяна на оспорения акт и потвърденото с него разпореждане.

В открито съдебно заседание оспорващата не се явява, представлява се от адв.Г., която поддържа жалбата, претендира разноски.

Ответната страна, представлявана от процесуален представител – юрк.М., изразява становище за неоснователност на жалбата, а по същество прави искане за отхвърлянето ѝ, претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съобразявайки посочените от оспорващия основания, изразените становища на страните и фактите, които се извеждат от събраните по делото доказателства, както и с оглед на разпоредбата на чл. 168 от АПК, определяща обхвата на съдебната проверка, Административният съд, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

На 28.01.2022г. М. Т. е подала заявление за отпускане на лична пенсия за инвалидност, поради общо заболяване, заведено с вх. № 2112-21-280. Към заявлението е приложено Експертно решение (ЕР) на ТЕЛК с №1085 от 23.09.2020г., с което е определена оценка на работоспособността/вида и степента на увреждане 100 % със срок на определения % трайна намалена работоспособност/вид и степен на увреждане-пожизнен. В анамнезата към ЕР е посочено, че пациентката е „с вродена хемифациална микрозомия...лекувана оперативно...като са извършени пластики на вродените деформитети на лява лицева половина“. Като дата на инвалидизиране е определена 03.11.2005г. Оценката на трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане по причини, датата на инвалидизиране и срокът на инвалидизиране е потвърдено с решение на НЕЛК №16421-076 от 10.10.2020г.

С последващо ЕР №0559 от 12.08.2021г. на ТЕЛК е прието за неоснователно искането на М. Т. за промяна на датата на инвалидизирането ѝ. След обжалването на последното ЕР на ТЕЛК пред НЕЛК е постановено ЕР №2097 от 02.12.2021г. на НЕЛК, с което оспореното ЕР на ТЕЛК е потвърдено, включително и в частта на определената с него дата на инвалидизиране – 03.11.2005.

С Разпореждане №[ЕГН]/19 от 11.03.2022г. на длъжностно лице по пенсионното осигуряване /ПО/, на основание чл.74, ал.1, т.3 от КСО е разпореден отказ за отпускане на исканата лична пенсия за ИОЗ при зачетен осигурителен стаж от датата на инвалидизиране /03.11.2005г./ в размер на 08 месеца и 27 дни и след датата на инвалидизиране – 10 години, 5 месеца и 16 дни. Депозирана е жалба вх.№1012-21-690 от 05.05.202г., с която М. Т. е обжалвала Разпореждане №[ЕГН]/19 от 11.03.2022г. на длъжностното лице по ПО. Претенциите са, че пенсионният орган неправилно отказва исканата пенсия, тъй като Т. отговаряла на законовото изискване по чл. 74, ал.3 от КСО за наличие на една година действителен осигурителен стаж до настъпване на работа като лице с вродени увреждания и съдържала претенция за отмяна на разпореждането и отпускането на исканата пенсия.

В хода на образуваното контролно производство по реда на чл.117 от КСО Директорът на ТП на НОИ С.-град постановява процесното понастоящем Решение №2153-21-220/01.06.2022г., с което жалбата на М. Т. е оставена без уважение като неоснователна.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок срещу годин за обжалване административен акт и от лице с правен интерес, поради което е допустима.

Разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" КСО, пред ръководителя на съответното ТП на НОИ се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях, като ал. 3 от същата норма регламентира, че ръководителят на ТП на НОИ се произнася по жалбите с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Решение № №2153-21-220/01.06.2022г. е издадено от Директора на ТП на НОИ – С.-град, т. е. от компетентен орган по чл. 117, ал. 3 КСО. Потвърденото с него разпореждане също е издадено от компетентен по материя, време и място орган. Оспореното решение е издадено в предвидената от закона писмена форма и съдържа всички изискуеми реквизити, включително фактическо и правно основание за издаване на акта, т. е. решението е мотивирано, така както изисква чл. 117, ал. 3 КСО.

Основателни са доводите в подадената жалба, за неправилно приложение на материалния закон. Административният орган обосновава решението си на основание чл. 74, ал. 1, т. 4 КСО.

В хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Този извод се налага, тъй като административният орган в нарушение на чл. 35 АПК не е изяснил всички факти и обстоятелства от значение за случая. Видно от ЕР на ТЕЛК с №1085 от 23.09.2020г., с което е определена оценка на работоспособността/вида и степента на увреждане 100 % със срок на определения % трайна намалена работоспособност/вид и степен на увреждане-пожизнен като в анамнезата към ЕР е посочено, че пациентката е с вродено заболяване.

Видно от оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, в същите е разгледана и обсъдена хипотезата на чл. 74, ал. 3 КСО, съгласно която лицата с вродени и лицата с придобити трайни увреждания до постъпване на работа придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване при една година действителен осигурителен стаж. Така посочената правна норма не определя към кой точно момент лицето следва да има 1 година действителен осигурителен стаж, като разяснението на този въпрос следва да се извлече от разпоредбата на чл. 22 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Съгласно цитираната разпоредба правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизиране, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа, както и за лицата с вродени или придобити трайни увреждания до постъпване на работа - от датата на заявлението по чл. 94, ал. 1 или ал. 3 КСО. При пенсия за инвалидност поради общо заболяване към тази дата лицето трябва да има изисквания се осигурителен стаж по чл. 74 КСО. Видно от приложения опис на осигурителен стаж е установено, че към датата на подаване на заявлението по чл. 94, ал. 1 КСО, М. Т. има действителен осигурителен стаж в размер над 11г. При тези данни, следва обосновавания извод, че същата отговаря на законовите изисквания на чл. 74, ал. 3 КСО, а именно – лицето да има придобито трайно увреждане до постъпване на работа и една година действителен осигурителен стаж.

С оспореното решение административният орган е приел, че жалбоподателката не е лице с вродено или придобито трайно увреждане до постъпване на работа. Приобщените в хода на съдебното производство писмени доказателства – здравни

документи, сочат към индиция, че оспорващата е с вродено трайно увреждане. В тази връзка съдът намира, че административният орган е допуснал процесуално нарушение от категорията на съществените, тъй като е следвало да извърши изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени обсъди приложението на чл. 74, ал. 3 КСО и дали на оспорващата следва да бъде отпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване в тази хипотеза.

Настоящият съдебен състав счита, че в конкретния случай допуснатото процесуално нарушение е довело и до неправилно приложение материалния закон и противоречие с целта на закона, тъй като М. Т. безспорно попада в хипотезата на чл. 74, ал. 3 КСО – лице с вродено увреждане и същата отговаря на изискването за отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване на това основание.

Административният орган не е установил и не обсъдил фактите, относими към диспозицията на чл. 74, ал. 3 КСО и не е изложил правни изводи по прилагането на материалноправната разпоредба. Бланкетно е посочил, че отпускането на пенсия за инвалидност следва да бъде отказано, без да се съобрази с това правно основание. (В този смисъл е Решение № 15441 от 14.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6249/2020 г., VI о.).

По изложените по-горе съображения обжалваното решение е незаконосъобразно и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК следва да бъде отменено. В съответствие с чл. 173, ал. 2, предл. трето АПК, доколкото естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество от съда, преписката следва да бъде изпратена на длъжностното лице по пенсионно осигуряване към ТП на НОИ – С.-град за ново произнасяне по подаденото от М. А. Т. заявление с №[ЕГН]/19 от 11.03.2022г. на длъжностното лице по ПО, при спазване на дадените по-горе задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, като на основание чл. 174, изр. 1 АПК се определи и срок за произнасянето. Съдът намира, че срокът следва да бъде едномесечен, считано от датата на получаване на заверен препис от решението.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски за платени ДТ за две инстанции в размер на 40.00лв. и адвокатски хонорар-1000.00лв. или общо 1040.00лв. По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София град, 80 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-220 от 01.06.2022 г. на Директора на ТП на НОИ /ТП на НОИ/ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/19 от 11.03.2022 г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ /ПО/ при ТП на НОИ С.-град.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по пенсионно осигуряване към ТП на НОИ – С.-град за ново произнасяне по подаденото от М. А. Т. заявление с №[ЕГН]/19 от 11.03.2022г. на длъжностното лице по ПО, съобразно дадените в мотивите на настоящото решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, в едномесечен срок от получаването на заверен препис от същото.

ОСЪЖДА ТП-НОИ С.-град да заплати на М. А. Т., ЕГН [ЕГН] разноски в размер на 1040.00лв.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на

страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: